

La clau

Alguns analistes interpreten que la *paradinha* de dimecres de **Mariano Rajoy** al no donar sense reserves la seva aprovació a les condicions sol·licitades per Ciutadans era simplement una forma de dir-li a **Albert Rivera** que els temps en aquest complex procés polític els marca ell i no el cap de la que al capdavant és la quarta força al Congrés. Aquesta tàctica d'autoafirmació per part del líder popular es basa en un fet objectiu i en un perjudici subjectiu. El primer, els resultats favorables de les eleccions de juny, en què el PP va ser l'únic partit que va créixer en sufragis, escons i percentatge de vot. El segon, que al nucli dur del PP encara veuen **Rivera** com un intrús, un pescador

La 'paradinha' de Rajoy

JUANCHO
Dumall
DIRECTOR
ADJUNT

en aigua tèrbola amb l'esquer d'un programa regeneracionista.

En tot cas, **Rajoy** va aconseguir ahir que Ciutadans tornés al sí, a canvi de fixar una data raonable

per al debat d'investidura, una cosa que li reclamava tota l'oposició. Hauria sigut un escàndol que el president en funcions seguís marjant la perdua fins després de les eleccions basques i gallegues (25 de setembre).

Joc de miralls

En aquesta espècie de joc de miralls en què s'ha convertit la política espanyola, **Pedro Sánchez** també ha volgut marcar els temps al seu intrús particular, **Pablo Iglesias**. Només així s'explica que el líder de Podem anunciés que havia mantingut converses amb el secretari general del PSOE per explorar la possibilitat d'un Govern progressista si fracassava **Rajoy** i

que els socialistes ho desmentissin immediatament amb un comunicat.

Els socialistes hauran de suportar bastantes pressions si el candidat del PP reuneix 170 vots per a la investidura perquè ara arriba **Iglesias** com caigut del cel per anunciar als quatre vents que hi ha alternativa. El PSOE trigarà a oblidar que una abstenció de Podem hauria permès a **Sánchez** formar govern en l'anterior legislatura.

Però per a això de marcar els ritmes al teu aliat/rival fa falta tenir el caràcter gansoner de **Rajoy** i saber que l'oponent té molt més a perdre si força la situació.

@JuanchoDumall

La roda

El Capitán Mora

Com **Pepe Isbert** a *La gran familia*, també el meu avi vivia a casa, on disposava d'un despatx des del qual emetia factures, albarans, lletres, pagarés i altres documents comptables de l'època. El petit negoci domèstic consistia a distribuir les joguines imaginades pel meu oncle **Eugeni**, entre les quals cal destacar un visor d'imatges en tres dimensions, una nina a la qual a través d'una pantalla de rajos X se li veia l'esquelet (ho juro), així com unes bossetes de cel·lofana que contenien Sigrid, Crispín, Goliat i el Capitán Trueno.

Amb aquests ninotets de només cinc centímetres, el meu veí d'escala i jo recreàvem en directe les imatges i les paraules (*imalditos sarracenos!*) que l'editorial Bruquera ens oferia setmanalment. En companyia dels nostres quatre herois (la reina de Thule, el fill d'un noble de la Catalunya Nord, el primogènit del comte de Normandia i el barbut Cascanueces)

Avui el personatge creat pel desaparegut escriptor català seria considerat islamòfob

no només vam vèncer els infidels sinó que, a més, ens vam tutejar amb **Ricard Cor de Lleó** i **Genhis Khan**, i, dalt del globus aerostàtic del Mago Morgano, vam albirar el Nou Continent tres segles abans que **Colom**. Avui, el Capitán Trueno seria considerat islamòfob.

Llegeixo a EL PERIÓDICO la mort de **Víctor Mora** i m'arriba un altre cop al nas l'olor de calcomania de les figuretes del meu avi. I em sento una miqueta més sol, sense la gent gran.

Gràcies, **Víctor**, per la teva lluita i la teva bondat, per la teva presó i el teu exili, per la teva bona literatura, però, sobretot, per aquell món de llapis que el dibuixant **Ambrós** i tu vau imaginar per a nosaltres, els noiets de l'època.

Al Capitán Trueno i al Jabato hi havia tanta violència com ideals, però tant una com els altres eren de mentida. Enfilats al globus del mag vam aconseguir sobrevolar la miserable realitat franquista. Descansa en pau, Capitán. ≡

La governabilitat d'Espanya

Bloqueig polític 'ad hominem'

És il·legítim, pervers i fals supeditar un pacte d'investidura a la retirada d'un dirigent concret

ANTÓN
Costas

El bloqueig polític que pateix Espanya des de les eleccions del 20 de desembre del 2015 per a la formació d'un Govern té molts components. Vivim temps polítics atípics que impliquen noves circumstàncies. La situació actual exigeix una cultura política de l'acord per a la qual els partits, tant els tradicionals com els nous, encara no estan preparats.

Però hi ha un element que és, segons el meu parer, el més determinant: l'ús d'arguments *ad hominem* per impedir acords polítics de govern que són necessaris. És a dir, l'ús d'arguments *contra les persones* com a forma de bloquejar els acords i la formació de Govern, per prolongar d'aquesta manera la interinitat i la inestabilitat política, que tant perjudiquen la reforma de la política i la gestió de l'economia.

EL CAS més evident en aquest moment és l'argument *ad hominem* contra **Mariano Rajoy**. Però amb anterioritat també es va utilitzar contra **Pedro Sánchez**. I en el cas de la política catalana, contra **Artur Mas**, amb els resultats que estem veient. «Canviïn de candidat a president del Govern i començarem a parlar». Aquesta classe d'argument és il·legítim, pervers i fals. És il·legítim perquè pretén substituir les fòbies personals i els interessos particulars de partit per les

preferències democràtiques dels ciutadans que han elegit aquella persona com el seu representant polític. És pervers perquè tendeix a generalitzar-se, canibalitzant la política i impeding els acords i l'estabilitat política. I és fals perquè aquest tipus d'argument es recolza en una lògica fal·laç que recorre a un tret qüestionable atribuït a aquella persona per bloquejar l'acord polític i la governabilitat.

En el cas de **Mariano Rajoy**, el tret que se li qüestiona és la seva pretesa falta de moralitat política per no haver fet res, segons els seus objectors, per eradicar la corrupció dins del Partit Popular en temes relacionats amb el finançament

del partit, ja sigui el cas *Bárceñas* o altres com el de l'exalcaldessa de València **Rita Barberá**. A partir d'aquest qüestionament, l'argument del bloqueig funciona en tres passos, de la següent manera. 1) **Rajoy** diu que sense suports no va a la investidura. 2) Però **Rajoy** és deshonest políticament. 3) Per tant, el suport a **Rajoy** no és acceptable. Aquest tipus d'argument és molt efectiu perquè és emocional; recorre als sentiments més que a la lògica. Però és, com acabo de dir, il·legítim, pervers i fals.

Ciutadans va utilitzar aquest argument *ad hominem* contra **Ma-**

LEONARD BEARD

El PSOE s'equivoca al vetar Rajoy com a pas previ a un possible acord amb el PP

riano Rajoy durant la campanya electoral. Però afortunadament ha canviat d'actitud. Ara ha proposat sis condicions per buscar un acord amb el PP i donar-li suport en la investidura i en la formació del Govern. Entre aquestes condicions hi ha la de retirar de la política tota persona encausada per motius de corrupció.

ÉS UNA CONDICIÓN que per a alguns és discutible. ¿S'ha d'aplicar quan una persona estigui encausada per una acusació encara no provada, o quan s'hagi provat i hi hagi sentència? Però almenys és una condició objec-

tiva, no *ad hominem*. En el supòsit que **Rajoy** estigués en aquest cas, sí que seria objectiu demanar-li que abandoni. Però no ho està.

La nova actitud de Ciutadans té molts avantatges, a més de l'evident i immediat de facilitar la possibilitat d'una investidura i la formació de Govern. Un d'aquests és el de crear pressió des de fora de les organitzacions polítiques per a la regeneració interna dels dos grans partits tradicionals espanyols. Per si mateixos no poden fer-ho, perquè s'enfrontarien a una lluita fratricida interna entre corruptes i no corruptes. Però els partidaris interns dins del PP i del PSOE d'aquesta regeneració es poden veure afavorits pel fet que, si volen governar amb el suport de Ciutadans, han de procedir a aquesta neteja interna. Ja li va passar al PSOE a Andalusia perquè **Susana Díaz** pogués ser investida presidenta de la comunitat. Ara aquest mateix efecte pot existir en el cas del PP.

NO OBSTANT, el PSOE continua ancorat en l'argument *ad hominem* contra **Mariano Rajoy** per no acceptar buscar acords d'investidura i de legislatura. És un error per les raons que he esmentat. Però a més a més és un error que es pot convertir a mitjà termini en un bumerang contra si mateix. Negar-se a recolzar el PP pot tenir molt sentit com a argument d'una força política que està en l'oposició. Però el fonament d'aquest rebuig no pot ser *ad hominem*, sinó de naturalesa política. ≡

Catedràtic de Política Econòmica (UB).